

Indikationer för operation av vävnadsöverskott på buk och extremiteter

Fastställd av hälso- och sjukvårdsdirektören (HS 2021–00827) augusti 2021 giltig till sept 2023
Utarbetad av tidigare Sektorsrådet i Kirurgi, förlängd av Regionalt programområde Kirurgi och plastikkirurgi

Sammanfattning

Hängbuk med ett eller flera konstanta hudveck med en ptos (överhäng) på tillsammans minst 3 cm och som orsakar besvär med intimhygien, sår i hudveck, psykosociala besvär eller problem vid samliv är indikation för operation. För att patienten ska kunna erbjudas bukplastik, krävs BMI < 30, uppnådd målvikt, viktstabilitet i minst 6 månader och rökfrihet. Obligatorisk remissbilaga och fotodokumentation måste bifogas remiss för att remissen ska beaktas.

Förändringar sedan föregående revidering

En anpassning av layout har gjorts i enlighet med VGR:s policy för styrande dokument inom hälso- och sjukvård HS 2019–00059. Innehållet är för övrigt oförändrat. Giltighetstiden förlängs.

Indikationer

Hängbuk med ett eller flera konstanta hudveck med en ptos (överhäng) på tillsammans minst 3 cm och som orsakar besvär med intimhygien, sår i hudveck, psykosociala besvär eller problem vid samliv.

Isolerade symtom som utseendehandikapp, psykosomatiska eller psykologiska besvär, dålig lukt, hudirritation och/eller skav är inte tillräckligt starka skäl för att bli opererad.

Förekomst av striae, nedre medellinjeärr eller horisontellt ärr efter sectio är ingen indikation för bukplastik.

Förklaring till mätning av ptos på buken

Armarna ska hänga fritt på sidorna. Använd linjal. OBS! dra inte ut överhänget utan låt det hänga fritt vid mätningen.

Vävnadsöverskott ovan navel:

Mät från ”hängets” bas till dess kaudala begränsning. Det kan finnas flera ”häng” (börja överst och räkna neråt). Mät endast där överhänget är som störst på varje ”häng”.

Vävnadsöverskott nedom navel:

Ptosen/överhänget mäts från pubisbenets övre kant till överhängets kaudala begränsning där överhänget är som störst.

Relativa kontraindikationer

Diabetes mellitus, ökad risk för venös tromboembolism, tidigare öppen bukkirurgi med tvärsnittsärr och planerad graviditet. Personer > 60 år opereras endast på stark medicinsk indikation.

Absoluta kontraindikationer

Patienter som riskklassificeras enligt ASA \geq 3 (svår systemsjukdom), pågående rökning, instabil vikt.

Rökstopp

Rökstopp 4 veckor innan kirurgi halverar risken för komplikationer vid såväl stora som små kirurgiska ingrepp. Om patienten drabbas av en eller flera komplikationer kan detta äventyra den medicinska nyttan med ingreppet. För att minska risken för komplikationer krävs därför rökfrihet minst 4 veckor innan patienten opereras med bukplastik. Det är viktigt att rökavvänjningsbehandling har genomförts och att patienten har blivit rökfri innan han eller hon remitteras till plastikkirurgisk mottagning.

Patienten bör rekommenderas rökstopp 6–8 veckor innan operation, då rökavvänjningsbehandling kan ta tid.

Vårdcentralen är första instans för tobaksavvänjning. I de fall där patientens vårdcentral inte kan erbjuda hjälp med rökavvänjning kan patienten remitteras till Mottagningen för tobaksavvänjning på SU/Sahlgrenska.

BMI, målvikt och viktstabilitet

BMI:

Inför remittering till plastikkirurgisk mottagning för bedömning av vävnadsöverskott måste patienten ha ett BMI < 30. Vid stigande BMI ökar komplikationsrisken, varför BMI < 25 alltid ska eftersträvas.

Målvikt och viktstabilitet:

Realistisk målvikt ska vara framtagen i överenskommelse mellan patient och behandlande läkare (till exempel obesitaskirurg, allmänläkare, gynekolog).

Innan patienten kommer för bedömning av vävnadsöverskott på plastikkirurgisk mottagning ska målvikten vara uppnådd och patienten skall ha varit viktstabil i minst 6 månader.

Psykiska sjukdom/ohälsa

För patienter med allvarlig psykisk sjukdom eller icke optimalt behandlad psykisk sjukdom kan det trauma som kirurgi innebär avsevärt förvärra det psykiska tillståndet. I de fall remittenten är osäker på om en operation riskerar att försämra patientens psykiska tillstånd ska denna samråda med behandlande psykiatriker.

Fotodokumentation

Fotodokumentation måste bifogas remiss för att remissen ska beaktas.

Obligatorisk remissbilaga

Obligatorisk remissbilaga måste bifogas för att remissen ska beaktas. Länk till remissbilaga finns på hemsidan för plastikkirurgiska kliniken på SU.

Fettsugning i samband med bukplastik

Fettsugning i samband med bukplastik övervägs enbart vid medicinsk, traumatiskt eller operativt orsakade lokaliserade stora fettansamlingar på buken. Fettsugning ökar risken för komplikationer vid en bukplastik.

Indikationer för operation av övrigt vävnadsöverskott

Operation av vävnadsöverskott på hals, bröst, rygg, skinkor armar och lår utförs inte.

Arbetsgrupp

För sektorsrådet i kirurgi, Anna Elander, Trude Staalsen.